

MINISTARSTVO SOCIJALNE POLITIKE I MLADIH

2053

Na temelju članka 204. stavka 4. Obiteljskog zakona (»Narodne novine«, broj 75/2014), ministrica socijalne politike i mladih, donosi

PRAVILNIK

O ELEMENTIMA KOJI SE ODOSE NA PODOBNOST I PRIKLADNOST ZA POSVOJENJE, SADRŽAJU STRUČNOG MIŠLJENJA O PODOBNOSTI I PRIKLADNOSTI ZA POSVOJENJE, METODAMA UTVRĐIVANJA PODOBNOSTI I PRIKLADNOSTI, SADRŽAJU IZVJEŠĆA O DJETETU, VOĐENJU REGISTRA O POTENCIJALNIM POSVOJITELJIMA TE NAČINU VOĐENJU REGISTRA O POSVOJENJIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se elementi koji se odnose na podobnost i prikladnost za posvojenje, sadržaj stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje, metode utvrđivanja podobnosti i prikladnosti, sadržaj izvješća o djetetu, vođenje registra o potencijalnim posvojiteljima te način vođenja registra o posvojenjima.

II. ELEMENTI KOJI SE ODOSE NA PODOBNOST I PRIKLADNOST ZA POSVOJENJE

Članak 2.

(1) Podobnost podrazumijeva elemente koji se odnose na pravne pretpostavke na strani potencijalnih posvojitelja u skladu s odredbama Obiteljskog zakona (»Narodne novine«, broj 75/2014, u daljnjem tekstu: Obiteljski zakon).

(2) Prikladnost podrazumijeva elemente koji se odnose na fizičke, psihičke i socijalne pretpostavke koje moraju imati potencijalni posvojitelji u odnosu na osobine i potrebe djeteta.

III. SADRŽAJ STRUČNOG MIŠLJENJA O PODOBNOSTI I PRIKLADNOSTI ZA POSVOJENJE

Članak 3.

Stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti za posvojenje izrađuje se u pisanom obliku i sadrži sljedeće:

1. podatke o identitetu potencijalnih posvojitelja: osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, zanimanje, etničko podrijetlo, vjeroispovijest, bračni status, broj djece (njihova osobna imena i datumi rođenja), ostali članovi kućanstva potencijalnih posvojitelja (njihova osobna imena i datumi rođenja),
2. podatke o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
3. podatke o životnim okolnostima na strani potencijalnih posvojitelja koje su dovele do podnošenja zahtjeva za izdavanje mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
4. podatke o obiteljskoj povijesti (anamnezi): osobno ime roditelja, braće i sestara, njihovi datumi rođenja, zanimanja i zdravstveni status, podaci o odnosima između članova obitelji, podaci o društvenim vezama potencijalnih posvojitelja s rodbinom i prijateljima, očekivanja i mišljenja članova proširene obitelji o posvojenju ili međudržavnom posvojenju, ostalo (slobodno vrijeme, interesi, hobiji i sl.),
5. podatke o zdravstvenom statusu potencijalnih posvojitelja i medicinskoj povijesti,
6. podatke o socijalnom okruženju,
7. podatke o stambenom i materijalnom statusu potencijalnih posvojitelja,
8. razloge (motivaciju) za posvojenje,
9. podatke o sposobnosti za zasnivanje međudržavnog posvojenja,
10. kompetencije potencijalnih posvojitelja za roditeljstvo u odnosu na određene osobine odnosno karakteristike djeteta,
11. prijedlog i zaključak,
12. naznaku nadležnog centra za socijalnu skrb, datum, te potpis i pečat.

IV. METODE UTVRĐIVANJA PODOBNOSTI I PRIKLADNOSTI ZA POSVOJENJE

Članak 4.

(1) Metode kojima se utvrđuje podobnost i prikladnost za posvojenje su radnje i postupci koje primjenjuju stručni radnici centra za socijalnu skrb radi utvrđivanja uvjeta koje trebaju ispunjavati potencijalni posvojitelji za posvojenje.

(2) Stručni radnici iz stavka 1. ovoga članka su socijalni radnik, psiholog i pravnik.

Članak 5.

(1) Kada se bračni odnosno izvanbračni drugovi ili osoba koja želi posvojiti dijete (u daljnjem tekstu: podnositelji zahtjeva) obrate centru za socijalnu skrb nadležnom prema svojem prebivalištu pisanom prijavom namjere posvojenja i zahtjevom za izdavanje mišljenja o

podobnosti i prikladnosti za posvojenje, bit će odmah informirani o postupku posvojenja i zakonskim pretpostavkama za posvojenje te upoznati sa svrhom i značajem posvojenja, pravnim učincima posvojenja te pravima i dužnostima u odnosu roditelja i djece.

(2) Informiranje se vrši putem pisanih materijala i kroz razgovor sa stručnim radnicima nadležnog centra za socijalnu skrb.

Članak 6.

(1) Zahtjevu za izdavanje mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje podnositelji zahtjeva dužni su priložiti:

1. rodni list,

2. vjenčani list (za bračne drugove),

3. dokaz o postojanju izvanbračne zajednice (za izvanbračne drugove) – pravomoćnu sudsku odluku,

4. dokaz o državljanstvu,

5. potvrdu liječnika o psihofizičkom zdravstvenom stanju,

6. potvrdu poslodavca o zaposlenju,

7. dokaz da se protiv podnositelja zahtjeva ni protiv članova njegova kućanstva ne vodi kazneni postupak za neko od sljedećih kaznenih djela:

– kaznenih djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (glava IX.), kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv ljudskih prava i temeljnih sloboda (glava XI.), kaznenih djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII.), kaznenih djela protiv osobne slobode (glava XIII.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv spolne slobode (glava XVI.), kaznenih djela spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (glava XVII.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i djece (glava XVIII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XIX.), kaznenih djela protiv imovine (glava XXIII.), kaznenih djela protiv gospodarstva (glava XXIV.), kaznenih djela krivotvorenja (glava XXVI.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXVIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXX.), odnosno kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XXXII.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 125/11. i 144/12.);

– kaznenih djela protiv života i tijela (glava X.), kaznenih djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina (glava XI.), kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (glava XII.), kaznenih djela protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom (glava XIII.), kaznenih djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa (glava XIV.), kaznenih djela protiv časti i ugleda (glava XV.), kaznenih djela protiv braka, obitelji i mladeži (glava XVI.), kaznenih djela protiv imovine (glava XVII.), kaznenih djela protiv zdravlja ljudi (glava XVIII.), kaznenih djela protiv sigurnosti platnog prometa i poslovanja (glava XXI.), kaznenih djela protiv vjerodostojnosti isprava (glava XXIII.), kaznenih djela protiv javnog reda (glava XXIV.), kaznenih djela protiv službene dužnosti (glava XXV.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 129/00.,

51/01., 111/03., 190/03. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08. i 57/11.).

(2) Centar za socijalnu skrb će po službenoj dužnosti od nadležnih tijela pribaviti:

- dokaz da podnositelj zahtjeva nije lišen prava na roditeljsku skrb,
- dokaz da podnositelj zahtjeva nije lišen poslovne sposobnosti,
- dokaz da podnositelj zahtjeva ni članovi njegova kućanstva nisu pravomoćno osuđeni za neko od kaznenih djela iz stavka 1. točke 7. ovoga članka,
- dokaz da podnositelj zahtjeva ni članovi njegova kućanstva nisu pravomoćno osuđeni za nasilje u obitelji,
- dokaz o prebivalištu podnositelja zahtjeva.

Članak 7.

(1) Pri utvrđivanju podobnosti i prikladnosti za posvojenje socijalni radnik primjenjuje sljedeće radnje i postupke:

1. intervju sa svakim od podnositelja zahtjeva, zajednički i pojedinačno,
2. sveobuhvatnu obiteljsku procjenu uz upotrebu instrumenata socijalnog rada prema izboru i procjeni stručnjaka,
3. procjenu potencijalnih roditeljskih sposobnosti te osobnih, obiteljskih i okolinskih čimbenika od značaja za roditeljstvo kao što su obiteljska socijalna integracija, resursi zajednice, rizik za zlostavljanje i zanemarivanje djece, procjena privrženosti bračnih odnosno izvanbračnih partnera,
4. posjet na adresi stanovanja podnositelja zahtjeva,
5. uvid u dokumentaciju iz članka 6. ovog Pravilnika,
6. razgovor s bližim krvnim srodnicima i prijateljima podnositelja zahtjeva.

(2) Na temelju prikupljenih podataka iz stavka 1. ovog članka izrađuje se socijalna anamneza koja sadrži sljedeće podatke o potencijalnim posvojiteljima:

1. osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, etničko podrijetlo, vjeroispovijest, bračni status;
2. podatke o obitelji i obiteljskim prilikama svakog od podnositelja zahtjeva;
3. podatke o odnosima u obitelji tijekom djetinjstva svakog od podnositelja zahtjeva;

4. podatke o motivaciji i stvarnim poticajnim razlozima za posvojenje te sposobnostima zasnivanja međudržavnog posvojenja;
5. podatke o obrazovanju te radnoj sredini;
6. podatke o zdravstvenom stanju i sposobnostima obnašanja roditeljske uloge – procjena mogućnosti provedbe roditeljskih zadaća s obzirom na osobna ograničenja u vezi zdravstvenog stanja, o čemu su potencijalni posvojitelji dužni unaprijed istinito obavijestiti socijalnog radnika i psihologa;
7. podatke o materijalnim i financijskim prilikama, koje moraju biti takve da omogućavaju djetetu siguran razvoj;
8. podatke o stambenim prilikama i uvjetima života;
9. podatke o društvenim vezama;
10. podatke o drugim bitnim događajima i okolnostima koje govore o podnositelju zahtjeva (slobodnom vremenu, interesima, hobijima i sl.);
11. osobine djece o kojima bi bili sposobni skrbiti;
12. datum izrade socijalne anamneze;
13. zaključak.

Članak 8.

(1) Pri utvrđivanju podobnosti i prikladnosti za posvojenje psiholog provodi sljedeće radnje i postupke:

1. intervju s podnositeljima zahtjeva – zajednički i pojedinačno,
2. testiranje podnositelja zahtjeva uz obveznu primjenu 1 (jednog) kliničkog psihologijskog testa i 2 (dva) upitnika iz dijapazona ispitivanja emocija i stavova,
3. posjet na adresi stanovanja podnositelja zahtjeva,
4. razgovor s podnositeljima zahtjeva, nakon obrade i upoznavanje s zaključnom ocjenom,

(2) Na temelju podataka iz stavka 1. ovog članka izrađuje se mišljenje psihologa koje sadrži sljedeće podatke:

1. osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja podnositelja zahtjeva,
2. rezultate testiranja,
3. dinamika odnosa u obitelji, zajednici života,

4. odnosi s bližom rodbinom,
5. slobodno vrijeme, interesi, hobiji,
6. društvene veze,
7. iskustvo s djecom,
8. odgojni stavovi,
9. procjena emocionalnog kapaciteta potencijalnih posvojitelja,
10. podatke o očekivanjima posvojenja,
11. datum izrade stručnog mišljenja,
12. zaključak.

Članak 9.

(1) Na temelju socijalne anamneze, procjene osobnih, obiteljskih čimbenika i čimbenika okruženja od značaja za roditeljske sposobnosti, mišljenja psihologa, preporuke stručnog tima o sposobnostima podnositelja zahtjeva, izrađuje se zajedničko stručno mišljenje prema traženim podacima iz članka 3. ovog Pravilnika.

(2) Stručno mišljenje iz stavka 1. ovog članka dostavlja se pisanim putem podnositeljima zahtjeva.

V. SADRŽAJ IZVJEŠĆA O DJETETU

Članak 10.

Izvješće o djetetu izrađuje centar za socijalnu skrb mjesta prebivališta odnosno boravišta djeteta u pisanom obliku, a ono sadrži sljedeće:

1. podatke o identitetu djeteta: osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), naznaka gdje se trenutno nalazi (udomitelj/i, ustanova socijalne skrbi i sl.), spol, datum rođenja (dan, mjesec i godina), sat rođenja, mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, godina i redni broj upisa u matici rođenih,
2. podatke o podobnosti za posvojenje,
3. podatke o pozadini slučaja,
4. podatke o socijalnom okruženju,
5. podatke o obiteljskoj povijesti (anamnezi): biološkim roditeljima i braći i sestrama, osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, vjeroispovijest, zanimanje, ostalim članovima obitelji,

6. podatke o zdravstvenom statusu i medicinskoj povijesti djeteta,
7. podatke o zdravstvenom statusu i medicinskoj povijesti roditelja,
8. podatke o djetetovoj vjeroispovijesti, etničkom podrijetlu i kulturnom nasljeđu,
9. podatke o osobinama i potrebama djeteta, te njegovim specifičnim obilježjima,
10. prijedlog i zaključak,
11. naznaku nadležnog centra za socijalnu skrb i datum,
12. potpis i pečat.

VI. SADRŽAJ I NAČIN VOĐENJA REGISTRA O POTENCIJALNIM POSVOJITELJIMA I POSVOJENJIMA

Članak 11.

Centar za socijalnu skrb prebivališta/boravišta potencijalnih posvojitelja dužan je u roku osam dana od dana dostave pozitivnog stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje potencijalnih posvojitelja, upisati iste u registar potencijalnih posvojitelja iz članka 12. ovog Pravilnika.

Članak 12.

(1) Registar potencijalnih posvojitelja sadrži sljedeće podatke o potencijalnim posvojiteljima:

- nadležni centar za socijalnu skrb,
- status (bračni i izvanbračni drugovi zajednički, jedan bračni ili izvanbračni drug ako je drugi bračni ili izvanbračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta, jedan bračni drug uz pristanak drugog bračnog druga, osoba koja nije u braku),
- osobno ime (ime i prezime),
- osobni identifikacijski broj,
- prebivalište (mjesto i adresa),
- datum rođenja (dan, mjesec i godina),
- nacionalnost,
- etničko podrijetlo,
- državljanstvo (hrvatsko državljanstvo/strano državljanstvo),
- zanimanje,

- broj vlastite djece,
- broj posvojene djece,
- kontakt (e-mail, telefon)
- datum zaprimanja prijave namjere posvojenja i zahtjeva za izdavanje mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
- datum izdavanja stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
- opis stručnog mišljenja o podobnosti i prikladnosti za posvojenje,
- namjera posvojenja,
- odustanak od namjere posvojenja.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka čuvaju se trajno.

Članak 13.

Registar posvojenja sadrži sljedeće podatke:

- naziv centra za socijalnu skrb, područja mjesne nadležnosti,
- podatke o posvojeniku prije posvojenja: osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), spol, datum rođenja (dan, mjesec i godina), sat rođenja, mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, godina i redni broj upisa u matici rođenih,
- podatke o posvojeniku nakon posvojenja: osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo,
- podatke o posvojenikovim biološkim roditeljima: osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, zanimanje,
- podatke o posvojiteljima: status (bračni/izvanbračni drugovi zajednički, jedan bračni ili izvanbračni drug ako je drugi bračni ili izvanbračni drug roditelj ili posvojitelj djeteta, jedan bračni drug uz pristanak drugog bračnog druga te osoba koja nije u braku), osobno ime (ime i prezime), osobni identifikacijski broj, prebivalište/boravište (mjesto i adresa), datum rođenja (dan, mjesec i godina), mjesto rođenja, nacionalnost, državljanstvo, zanimanje,
- klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj i datum prethodnog odobrenja posvojenja sukladno članku 186. stavku 3. Obiteljskog zakona.
- klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj i datumu rješenja o zasnivanju posvojenja.

Članak 14.

Podaci iz spisa predmeta o posvojenju se unose u registar posvojenja u roku od osam dana od dana pravomoćnosti odluke o posvojenju.

Članak 15.

(1) Registre iz članka 12. i 13. ovog Pravilnika vode centri za socijalnu skrb u elektronskom obliku, u programu u vlasništvu ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi, sukladno pravilniku koji uređuje način vođenja evidencije centara za socijalnu skrb.

(2) Registri iz članka 12. i 13. ovog Pravilnika, moraju imati sigurnosnu kopiju, koja je osigurana na odgovarajući način.

(3) Ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi ima uvid u registre iz članka 12. i 13. ovog Pravilnika.

(4) Ravnatelj centra za socijalnu skrb iz stavka 1. ovog članka pisanom odlukom odredit će stručne radnike koji će popunjavati registre iz članka 12. i 13. ovog Pravilnika i imati uvid u iste.

(5) Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi pisanom odlukom odredit će službenike ministarstva nadležnog za poslove socijalne skrbi koji će imati uvid u registre iz članka 12. i 13. ovog Pravilnika.

Članak 16.

Registri iz članka 12. i 13. te izvješće iz članka 10. ovog Pravilnika imaju status službene tajne i podliježu zaštiti sukladno propisima o zaštiti osobnih podataka i zaštiti tajnosti podataka.

Članak 17.

Stručni radnici i službenici iz članka 15. stavaka 4. i 5. ovog Pravilnika dužni su i nakon prestanka zaposlenja na tim poslovima, čuvati službenu tajnu o podacima posvojenja iz registara u člancima 12. i 13. ovog Pravilnika.

Članak 18.

Ministar nadležan za poslove socijalne skrbi ili drugi čelnik ministarstva kojega on ovlasti može osloboditi osobe iz članka 15. stavaka 4. i 5. ovoga Pravilnika dužnosti čuvanja službene tajne u sudskom ili upravnom postupku ako se radi o podacima bez kojih nije moguće utvrditi činjenično stanje i donijeti zakonitu odluku.

Članak 19.

(1) Potencijalni posvojitelji mogu i nakon upisa u registar iz članka 12. ovoga Pravilnika odustati od namjere posvojenja, u pisanom obliku pred centrom za socijalnu skrb njihovog prebivališta/boravišta, nakon čega će se u registru iz članka 12. ovoga Pravilnika zabilježiti njihov odustanak od namjere posvojenja.

(2) Ukoliko potencijalni posvojitelji odustanu od namjere posvojenja djeteta nakon što budu izabrani kao najprikladniji posvojitelji u odnosu na osobine i potrebe djeteta centar za socijalnu skrb koji je vodio postupak posvojenja dužan je o tome obavijestiti centar za socijalnu skrb nadležan za posvojitelje koji će odustanak odmah zabilježiti u registru te preispitati stručno mišljenje o podobnosti i prikladnosti za posvojenje u roku od tri mjeseca od dana odustanka te isto evidentirati u registru iz članka 12. ovoga Pravilnika.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o metodama utvrđivanja podobnosti za posvojenje, načinu izrade mišljenja o podobnosti za posvojenje i vođenju središnjeg očevidnika o potencijalnim posvojiteljima i posvojenjima (»Narodne novine«, broj 79/08).

Članak 21.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-02/14-04/15

Urbroj: 519-03/1-1/3-14-1

Zagreb, 1. rujna 2014.

Potpredsjednica Vlade

Republike Hrvatske i ministrica socijalne politike i mladih

Milanka Opačić, v. r.